

Kalendarium historyczne

data	wydarzenie
4000 lat p.n.e.	początki osadnictwa w okolicach Rzeszowa, także na terenie obecnych dzielnic.
X-XIII w.	osady obronne, grodki na pograniczu polsko-ruskim, istnieje Staromieście, ul. Grodzisko, Pobitna, Strażów.
1344	włączenie terenów Rzeszowa do Królestwa Polskiego.
1354	król Kazimierz Wielki ofiarowuje Rzeszów Janowi Pakosławicowi ze Stożysk, powstaje średniowieczny Rzeszów.
ok. 1400 r.	powierzchnia miasta liczy 1,5 km kw.
1427, 1458, 1502, 1524, 1558, 1576	pożary i zniszczenia wojenne miasta.
1583 - 1637	Rzeszów we władaniu Mikołaja Spytka Ligęzy. Budowa zamku na południe od miasta, powstanie wioski Wygnaniec i Podzamcza, otoczenie miasta fortyfikacjami bastionowymi, budowa kanałów i fos obronnych zasilanych przez Mikośkę, powstanie jeziora bernardyńskiego, budowa kościoła i klasztoru oo. bernardynów jako sanktuarium Maryjnego i mauzoleum rodu Ligezów, budowa synagogi staromiejskiej.
1657, 1698	pożary i zniszczenia wojenne.
1589	powierzchnia Rzeszowa wynosi 2,9 km kw., którą zamieszkuje 2 500 mieszkańców
II poł. XVII - XVIII w.	Lubomirscy przebudowują miasta tworząc luksusową rezydencję magnacką, przebudowa zamku, powstaje „Letni Pałacyk” zwany „Teatrem”, realizacja modnych założeń ogrodowych, budowa kościoła i klasztoru oo. reformatów, powołanie kolegium Pijarów, budowa synagogi nowomiejskiej.
1702 - 1703	okupacja Rzeszowa przez wojska szwedzkie pod dowództwem gen. Stenbocka - kontrybucje, rabunki, wyniszczenie ekonomiczne miasta.
1704	Hieronim Augustyn Lubomirski przystępuje do Konfederacji Warszawskiej. Wojska litewskie łupią miasto, ogromna kontrybucja w naturze i w pieniądzu nałożona na mieszczan i miasto przez wojska koronne saskie. Kolejna okupacja Rzeszowa przez wojska szwedzkie dowodzone przez gen. Stenbocka. Nowa duża kontrybucja, epidemia (zaraza) w mieście. Pojednanie H.A. Lubomirskiego z królem Augustem II Mocnym.
1706	śmierć Hieronima Augustyna Lubomirskiego. Rzeszów dziedziczy Jerzy Ignacy Lubomirski, wierny sojusznik Wettynów (Sasów). Wojska rosyjskie przybywają na zimowe leże do Rzeszowa.
1707	zaraza w Mieście.
1709	duży pożar w Rzeszowie, okupacja miasta przez wojska szwedzkie dowodzone przez gen. Krassaua, kontrybucje i grabieże. Zajęcie miasta przez zwolenników króla Stanisława Leszczyńskiego.
1712	Rzeszów zamieniony w obóz wojskowy zdemoralizowanych kompanów i żołnierzy J.I. Lubomirskiego, liczne rozboje i gwałty.
1716	Rzeszów łupią konfederaci Tarnogrodzcy.
1728	pożar miasta.
1734	ogromny wylew Wisłoka, powódź.
1735	Konfederaci Dzikowscy zajmują Rzeszów, Sasi i Kozacy dowodzeni przez gen. Szybilskiego okupują Rzeszów, rabunki, morderstwa i wysoka kontrybucja nałożona na miasto, pożar rzeszowskiego zamku. Podpisanie w Kolegium pijarów rozejmu pomiędzy konfederatami a komisarzami saskimi i moskiewskimi.
1762	powstaje „Plan kapitana Henryka Wiedemanna”.
1772	zabory, włączenie Rzeszowa w skład Cesarstwa Austriackiego.
1773	Rzeszów siedzibą cyrkułu i garnizonu wojskowego.
1790	Rzeszów liczy 3 336 mieszkańców.
26 czerwca 1813	ogromna powódź, wezbrany Wisłok porwał most i zalał Nowe Miasto - obecny Plac Wolności i okolice.
23 stycznia 1814	przez Rzeszów przejeżdżała Królowa Sycylii, córka Cesarzowej Marii Teresy, z ogromną pompą i honorami witana przez władze miasta.

26 - 27 czerwca 1842	ogromny pożar miasta.
1816	w budynku poklasztornym oo. pijarów umieszczone zostało biuro starostwa.
8 lipca 1817	do Rzeszowa przybyli cesarz Franciszek I i Cesarzowa Karolina.
1830	Powstanie Listopadowe, bierze w nim udział 20 uczniów rzeszowskiego gimnazjum.
1831	Epidemia cholery azjatyckiej, zmarło ok. 500 osób.
12 maja 1845	Lubomirscy ostatecznie sprzedają Rzeszów Rządowi Austrii, magistrat przejmuje prawa dominialne, po ok. 500 latach Rzeszów przestaje być miastem prywatnym, a zostaje Królewskim Wolnym Miastem.
14 paździer nika 1852	w Rzeszowie przebywał Cesarz Franciszek Józef I.
1853	Rzeszów zostaje siedzibą władz powiatowych.
4 kwietnia 1858	Cesarz zezwolił na uzupełnienie rzeszowskiego Gimnazjum do ośmioklasowego programu nauczania zakończonego maturą.
14 listopada 1858	wybudowane zostaje połączenie kolejowe z Krakowem (a poprzez Czechy z Wiedniem)
29 i 30 czerwca 1860	pierwsza matura w Rzeszowie.
4 listopada 1861	otwarce połączenia kolejowego ze Lwowem i wschodnią Galicją.
1867	pierwsze powszechne wybory samorządowe.
1886	założenie Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół".
1888	telefonizacja miasta.
1873	epidemia cholery.
12 październik a 1890	otwarce połączenia kolejowego z Jasłem.
1892	odsłonięcie pomnika Adama Mickiewicza.
1898	odsłonięcie pomnika Tadeusza Kościuszki.
1900	oświetlenie gazowe ulic.
1901	zmiana granic miasta powierzchnia wzrosła z 290 ha do 768 ha, ok. 20 000 mieszkańców.
23 listopada 1904	otwarce 8-klasowego męskiego II Gimnazjum (dzisiejszego II Liceum Ogólnokształcącego).
1910	budowa elektrowni miejskiej.
1911	uruchomienie elektrowni miejskiej oraz początek budowy sieci wodociągowej.
31 październik a 1918	odzyskanie niepodległości działa Polska Komisja Likwidacyjna.
1918	Rzeszów stolicą powiatu.
1921	24,9 tyś. mieszkańców.

1931	26,9 tys. mieszkańców.
18 września 1932	odsłonięcie pomnika płk. Leopolda Lisa-Kuli.
1935 - 1939	powstanie i rozwój Centralnego okręgu Przemysłowego, powstaje zakład Silników nr 2, PZL i Fabryka Obrabiarek i Sprzętu Artyleryjskiego H. Cegielskiego, oraz inwestycje towarzyszące, budownictwo mieszkaniowe, 4 bloki i dwie wille dyrektorskie na Osiedlu Dąbrowskiego i Osiedle domków jednorodzinnych na ul. Poznańskiej.
1938	41, tys. mieszkańców.
1939 - 1944	wojna i okupacja, śmierć 12,4 tys mieszkańców, w tym 11 267 osób zamordowanych, głównie Żydów.
1944	powołanie Teatru im. Wandy Siemaszkowej.
2 sierpnia 1944	wyzwolenie spod okupacji niemieckiej.
8 grudnia 1944	zmieniono zasilanie miasta Rzeszowa z prądu stałego na zmienny.
1945	dekret o powołaniu województwa rzeszowskiego.
1951	zmiana granic miasta, powierzchnia wzrosła z 768 ha do 4 032 ha, ludność z 29,5 tys. do 44,5 tys. mieszkańców. Powołanie Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej.
22 lipca 1960	wprowadzenie ruchu osobowego na trasie kolejowej Rzeszów - Głogów Młp.
1963	powołanie Wyższej Szkoły Pedagogicznej oraz Wyższej Szkoły Inżynierskiej, obecnie Politechniki Rzeszowskiej.
1969	I Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych.
1973	otwarcie Filharmonii Rzeszowskiej im. Artura Malawskiego.
1975	reforma podziału administracyjnego kraju, powstanie małego województwa rzeszowskiego.
4 lutego 1975	podpisanie umowy partnerskiej z miastem Klagenfurt (Austria).
2 czerwca 1975	podpisanie umowy partnerskiej z miastem Buffalo (USA).
1977	zmiana granic miasta, powierzchnia wynosi 5370 ha.
3 maja 1984	obchody 200-rocznicy powstania Szkoły Podstawowej Nr 1 w Rzeszowie.
1991	wizyta w Rzeszowie Ojca Świętego Jana Pawła II.
17 października 1991	podpisanie umowy partnerskiej z miastem Bielefeld (Niemcy).
23 listopada 1991	podpisanie umowy partnerskiej z miastem Koszyce (Słowacja).
1992	utworzenie Diecezji Rzeszowskiej, odsłonięcie pomnika pułkownika Leopolda Lisa-Kuli.
1993	odsłonięcie odnowionego pomnika generała Władysława Sikorskiego.
1994	nadanie Sztandaru 21 Brygadzie Strzelców Podhalańskich przez Prezydenta RP.
23 marca 1994	nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Rzeszowa Księdzu Prałatowi Walentemu Balowi, Księdzu Arcybiskupowi Ignacemu Tokarczukowi oraz Generalowi Broni Stanisławowi Maczkowi.
20 sierpnia 1996	podpisanie umowy partnerskiej z miastem Nyíregyháza (Węgry)

- 1997** uchwalenie hejnału dla Rzeszowa.
- 1999** Rzeszów staje się stolicą województwa podkarpackiego.
- 19 września 2000** podpisanie umowy partnerskiej z miastem Iwano-Frankowsk (Ukraina).
- 2001** powstanie Uniwersytetu Rzeszowskiego, oddanie do użytku Podziemnej Trasy Turystycznej Miasta Rzeszowa (długość 213 m).
- 20 listopada 2001** podpisanie umowy partnerskiej z miastem Łuck (Ukraina).
- 18 września 2004** obchody 100-lecia II Liceum Ogólnokształcącego.
- 2004** wydanie Encyklopedii Rzeszowa.
- 8 lutego 2005** podpisanie umowy partnerskiej z miastem Lamia (Grecja).
- 1 stycznia 2006** zmiana granic miasta, do Rzeszowa zostały przyłączone sołectwa Słocina i Załęże. Powierzchnia wynosi 68 km kw. i liczy 163,5 tys. mieszkańców.
- 28 marca 2006** ustanowienie loga Miasta Rzeszowa.
- 1 stycznia 2007** zmiana granic miasta, do Rzeszowa została przyłączona część Przybyszówki. Powierzchnia wynosi 77,2 km kw. a liczba mieszkańców wzrosła do 165 tys.
- 12 grudnia 2007** podpisanie umowy partnerskiej z Satu Mare (Rumunia).
- 14 grudnia 2007** udostępnienie do zwiedzania przedłużonej Podziemnej Trasy Turystycznej Miasta Rzeszowa (długość 369 m).
- 1 stycznia 2008** zmiana granic miasta, do Rzeszowa została przyłączona pozostała część Przybyszówki oraz Zwiężczyca. Powierzchnia wynosi 91,5 km kw. a liczba mieszkańców wzrosła do 170 tys.
- 23 września 2008** przyznanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Rzeszowa Tadeuszowi Hogendorfowi oraz prof. dr. hab. inż. Stanisławowi Kusiowi.
- 27 września 2008** uroczystości 350-lecia I Gimnazjum i Liceum im. ks. St. Konarskiego w Rzeszowie
- 1 stycznia 2009** zmiana granic miasta, do Rzeszowa zostało przyłączone sołectwo Biała. Powierzchnia Miasta wynosi 97,56 km kw. a liczba mieszkańców wzrosła do 173 tys.
- 22 marca 2009** otwarcie Muzeum Dobranocek.
- 15 grudnia 2009** odsłonięcie rzeźby "ojca polskiego bluesa" Tadeusza Nalepy.
- 1 stycznia 2010** zmiana granic miasta, do Rzeszowa zostało przyłączone sołectwo Budziwój i część Miłocina. Powierzchnia Miasta wynosi 115,8 km kw. a liczba mieszkańców wzrosła do 178 tys.
- 1 czerwca 2010** przyznanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Rzeszowa Ks. biskupowi Kazimierzowi Górnemu.
- 28 czerwca 2011** przyznanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Rzeszowa Piotrowi Chmielińskiemu.
- 24 września 2011** uroczystości 100-lecia III Liceum Ogólnokształcące w Rzeszowie.
- 25 kwietnia 2012** podpisanie umowy partnerskiej z Fangchengang (Chiny).

- 3 października 2012** wręczenia aktów nadania tytułów Honorowego Obywatela Miasta Rzeszowa dwóm znanym biznesmenom: Markowi Dareckiemu - prezesowi WSK PZL Rzeszów i Adamowi Góralowi stojącemu na czele Asseco Poland.
- 23 października 2012** nadanie tytułu ZASŁUŻONEGO DLA MIASTA RZESZOWA Panu RYSZARDOWI ZIEMBIE - artyście, kolekcjonerowi, wytrawnemu znawcy historii rozwoju książki.
- 21 lutego 2013** podpisanie umowy partnerskiej z Gainesville (USA).
- 1 maja 2013** uroczystości 110-lecia Zespołu Szkół Spożywczych im. Tadeusza Ryłskiego w Rzeszowie.
- 17 listopada 2013** odsłonięcie pomnika płk. Łukasza Ciepłińskiego oraz sześciu popiersi działaczy IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”.
- 17 grudnia 2013** nadanie tytułu ZASŁUŻONEGO DLA MIASTA RZESZOWA Panom: Andrzejowi Kowalowi - wybitnemu trenerowi siatkówki, zdobywcy dwóch tytułów Mistrza Polski z drużyną Asseco Resovia, Markowi Czarnocie - bibliofilowi, kolekcjonerowi, wytrawnemu znawcy historii Rzeszowa oraz Stanisławowi Mazurowi - lekarzowi, kardiologowi, inicjatorowi działań społecznych poświęconych edukacji prozdrowotnej oraz profilaktyce, prekursorowi prywatnej służby zdrowia w Rzeszowie.
- 24 lipca 2014** odsłonięcie rzeźby przedstawiającej dwunastoletniego rzeszowskiego urwisa z procą.
- 17 września 2014** odsłonięcie Pomnika Sybiraków.
- 26 października 2014** odsłonięcie pomnika Jana Pakosławica, pierwszego właściciela Rzeszowa.
- 18 listopada 2014** nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Rzeszowa Tomaszowi Stańko - Artyście wielkiego formatu, światowej sławy wirtuozowi trąbki, wytrawnemu znawcy i kompozytorowi oraz nadanie tytułu ZASŁUŻONEGO DLA MIASTA RZESZOWA Panom: Księdzu dr. Ireneuszowi Folcikowi - intelektualście, niestrudzonemu zwolennikowi dialogu i Zygmuntowi Solarskiemu - wytrwałemu przewodnikowi, popularyzatorowi turystyki krajoznawczej.
- 7 października 2015** oddanie do użytku najdłuższego w mieście mostu im. Tadeusza Mazowieckiego wraz z drogą łączącą ul. Załęską z ul. Lubelską.
- 13 grudnia 2015** odsłonięcie pomnika ofiar katastrofy smoleńskiej.
- 22 grudnia 2015** ustanowienie nowego hejnału Miasta Rzeszowa. Nadanie tytułu ZASŁUŻONEGO DLA MIASTA RZESZOWA Panu Janowi Stankiewiczowi - znakomitemu organizatorowi międzynarodowych i ogólnopolskich zjazdów i konferencji matematycznych, uznanemu autorytetowi rzeszowskiego środowiska akademickiego, pomysłodawcy i współtwórcy Wydziału Matematyczno-Fizycznego Politechniki Rzeszowskiej.
- 1 stycznia 2017** zmiana granic miasta, do Rzeszowa zostało przyłączone sołectwo Bzianka. Powierzchnia wynosi 120 km kw. a liczba mieszkańców wzrosła do 187,7 tys.
- 18 stycznia 2017** nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Rzeszowa prof. Tadeuszowi Markowskiemu - rektorowi Politechniki Rzeszowskiej, prof. Tadeuszowi Pomiankowi - założycielowi i wieloletniemu rektorowi Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie i Rafałowi Wilkowi - żużlowcowi Stali Rzeszów, medalście igrzysk paraolimpijskich w kolarstwie ręcznym oraz nadanie tytułu Zasłużonego Dla Miasta Rzeszowa siatkarzowi Krzysztofowi Ignaczakowi, który przez 9 lat reprezentował Asseco Resovię.
- 19 stycznia 2018** nadanie imienia Jana Robaka Rzeszowskiemu Domowi Kultury Filia Staromieście
- 20 stycznia 2018** nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Rzeszowa Panu prof. nadzw. dr. hab. Jerzemu Posłuszniemu - wybitnemu i aktywnemu twórcy, wizjonerowi, inicjatorowi oraz organizatorowi, podejmującemu szereg wielowymiarowych działań naukowych i edukacyjnych w kierunku rozwijania rzeszowskiego ośrodka akademickiego, przyczyniających się tym samym do postrzegania Rzeszowa jako silnego i liczącego się ośrodka prawniczego w Polsce a także promujących środowisko naukowe Rzeszowa za granicą oraz Pani Marcie Półtorak - przedsiębiorcy, mecenasowi kultury i sportu, współorganizatorowi i pomysłodawcy licznych działań prospołecznych, charytatywnych, kulturalnych i sportowych, niestrudzonemu zwolennikowi rozwoju oraz inwestowania w ludzi i technologie.
- 15 maja 2018** podpisanie umowy partnerskiej z miastem Split (Chorwacja).
- 1 stycznia 2019** zmiana granic miasta, do Rzeszowa zostało przyłączone sołectwo Matysówka i druga część Miłocina. Powierzchnia wynosi 126 km kw. a liczba mieszkańców wzrosła do 194 tys.
- 27 stycznia 2019** nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Rzeszowa Panu prof. dr. hab. Sylwestrowi Czopkowi - współtwórcy Instytutu Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, muzealnikiem, niestrudzonemu archeologowi, uznanej i cenionej osobowości w środowisku naukowym, odkrywcy kilkuset nowych stanowisk archeologicznych i badań wykopaliskowych oraz Panu dr. hab. n. med. prof. URZ Kazimierzowi Widencie - pasjonatowi, oredownikowi rozwoju chirurgii aorty oraz technik małoinwazyjnych, twórcy Rzeszowskiej Kliniki Kardiologii, którą uczynił wyróżniającym się ośrodkiem medycznym i naukowym w kraju.
- 19 września 2019** podpisanie umowy partnerskiej z Rushmoor (Wielka Brytania).

- 11 listopada 2019** odsłonięcie pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego na placu Wolności
- 11 grudnia 2019** podpisanie umowy partnerskiej z miastem Truskawiec (Ukraina).
- 1 stycznia 2021** zmiana granic miasta, do Rzeszowa zostało przyłączone sołectwo Pogwizdów Nowy. Powierzchnia wynosi 128 km kw. a liczba mieszkańców wzrosła do 198 tys.
- 2 czerwca 2021** odsłonięcie pomnika Jana Pawła II w Parku Papieskim
- 26 listopada 2021** odsłonięcie pomnika płk. Łukasza Cieplińskiego

Opracowano na podstawie
Encyklopedii Rzeszowa,
Przewodnika architektonicznego (opr. Stowarzyszenie Architektów Polskich),
Historia Miasta Rzeszowa (opr. Irena Ziewiec)